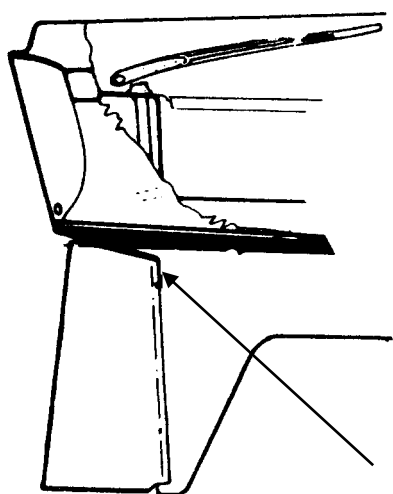

Vanligt är att **Viggens** roder försvagats genom att en några cm lång vertikal spricka uppstått längs dess främre del.

Kontroll:

Lås fast rodret och försök sen med relativt stor kraft att tvinga rodret åt sidan. Om sprickan då vidgas, bör man reparera det.

Figur 1. Sprickbildning i rodrets främre del.

Arbetsmetod

1. Demontera helst rodret. För att göra det måste man antagligen gräva en grop under rodret. Lossa rorkulden genom att demontera den tvärgående bulten samt slå ut den koniska pinnen. Skruva loss beslaget som håller hjärtstocken mot fenan. Sänk sedan ned rodret (allt detta kan utföras utan medhjälpare). I fortsättningen är det en fördel om man har tillgång till en tempererad lokal.
2. Avlägsna vatten som trängt in i rodret genom att borra ett litet hål i rodrets botten, strax akter om lägsta punkten. Argo försågs här med en liten dyvicka bestående av en möbelskrub med gänga som en träskrub utvändigt och standard

maskingänga invändigt. Denna plastas fast. Sedan har man en vanlig motsvarande skruv och stänger med.

3. Rengör rodret omkring sprickbildningen från bottenfärg. Observera att det kan bli en lätt separation även mellan roderhalvorna på över- och underkanten av rodret.
4. Anteckna gärna rodrets exakta dimensioner kring sprickbildningen. Kontrollera frigången mot skäddan. Vidga sprickan i hela dess längd och djup. Använd grovt slippapper. Slipa dessutom bort ett område ca 5 cm akterut från sprickan. I detta område slipas gelcoat och möjligen mycket litet av laminatet bort. Det finns exempel på både tjocka och tunna laminat här. Här har man alltså en känslig balans mellan att få stark lagning och frigången mot skäddan. Det viktiga är dock vidhäftning, inte tjock lagning. Se figur 2. Vid behov gör likadant på över- och underytan.
5. Utgå från att laminatet är fuktigt och säkerställ att det slipade området torkar. Detta kan ta ganska lång tid, så bästa tillfället att starta detta jobb är på hösten. Det kan också vara bra att få bort vatten ur rodret. I alla fall på Argo (308) är rodret ihåligt, men andra varianter kan förekomma. Argos roder består av ett mycket tunt laminat, därav försiktigheten med slipning. Andra har gjort samma iakttagelse. När rodret på Argo förstärktes (för säkerhets skull) fick rodret ligga inne i värmen under vintern och några veckor med en luftström genom sig från en luftpump till ett akvarium.
6. Rengör mycket noga med aceton.

7. Klipp till lagom stora bitar av glasfiberermattan. 1:a lagret blir det minsta. 2:a lagret skall täcka det första osv. Se figur 3. Eventuell kan man vänta med att klippa till de sista lagren tills man plastat på de första.
8. Blanda epoxi och härdare (gör en liten provblandning först ifall du känner dig osäker).
9. Pensla in plast flödigt i sprickan. Skulle sprickan ha vidgats är det nog lämpligt att återföra halvorna till kontakt efter att plast lagts i sprickan, kanske med milt våld. Lägg sedan på första lagret med glasfiberematta. Pensla på mera plast till dess mattan mättats helt. Stöppla bort alla luftbubblor med pensel eller metallroller. Lägg sedan på nästa lager, helst vått i vått. Fortsätt med nya lager till dess den ursprungliga profilen är återställd (eller möjligen något tjockare, tänk på frigången). Det kan vara lämpligt med så lite som två lager matta.
Vid behov plastas över- och underyta på samma sätt.
10. Låt härda.
11. Jämna till det lagade området och lägg på ett extra lager bestående av enbart epoxi och härdare. Finjustera profilen med grovt sandpapper. Profilen har betydelse för rodrets ändlägen. Eventuell kan man behöva spackla med epoxispackel.
12. Det här är också ett lämpligt tillfälle att snygga till hela rodret och måla det med epoxifärg. Inspektera även den nu åtkomliga skarven i skäddans bakkant, eventuellt täta, rengör, snygga till och epoximåla. Känn att skäddans infästning i skrovet är i sin ordning. Den är, i alla fall på Vigg 308, fäst med bultar.
13. Så kommer våren och det är dags för montering. Rodret skall stå på det undre lagret, inte hänga i rorkultsbeslaget. Samtidigt får det inte befinna sig så högt att det inte går fritt från skrovet. På 308:an fanns inga brickor. Rodrets plast gned direkt mot bottenlagret. Tunna teflonark med självhäftande klister på en sida köptes in från Kuntze i Stockholm och skars till runda brickor som skulle passa utanpå hjärtstocken och mot rodrets ytterkanter. Dessa brickor klistrades på rodrets lagerytor, på lagret nedtill och på hjärtstockens skrovgenomföring. Vidare lades två stycken klister mot klister för att bilda ett shims för justering av läget vertikalt. Den inpassningen är självfallet individuell.
14. Det kan här också vara på sin plats att kontrollera skrovgenomföringen för hjärtstocken, både vad gäller dess funktion som lager och beträffande korrosion (avzinkning). Problem har förekommit. Det finns flera utföranden.
15. Detta tips bör kunna tillämpas även på **Karlskronaviggen** i tillämpliga delar.

Material:

Sliprondell/bandslip med grovt slippapper (att nyttjas med stor försiktighet, man klarar sig ganska väl med putsklass).

Epoxi och härdare.

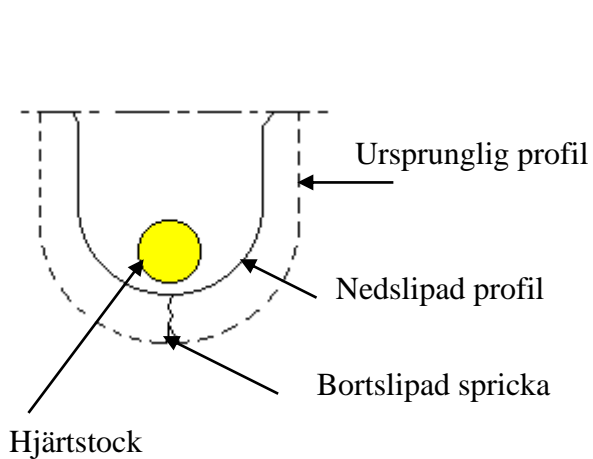
Glasfiberematta, ganska lätt

Epoxispackel och kärl för tillblandning.

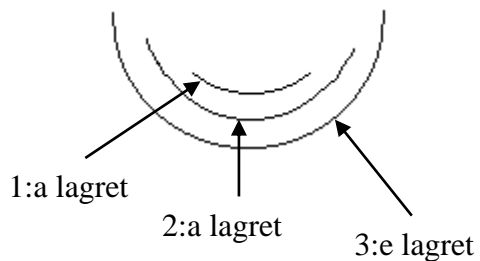
Aceton.

Pensel (moddlare som kasseras efter arbets utförande).

Gummihandskar.

Figur 2. Tvärsnitt av roders främre del, sett uppifrån. (OBS Proportionerna överdrivna!)

Figur 3. Laminering

Lycka till med detta betydelsefulla jobb.

Vigg 707 Lady Millan
Reviderat av Vigg 1024 och senast av
Vigg 308 Argo